

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-13

Ärendenummer SLK-2025-00309

Handläggare

Peter Hermansson, Charlotte Rasmussen

Telefon: 031-368 00 19, 031-368 01 45

E-post: peter.hermansson@stadshuset.goteborg.se

charlotte.rasmussen@stadshuset.goteborg.se

Kompletterande budget maj 2025 och miljö- och klimatnämndens taxa för tillstånd och tillsyn för gårdsförsäljning av alkoholdrycker

Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande stadsfastighetsnämndens hemställan om att inte behöva återställa 2024 års ej beviljade underskott under 2025 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande hemställan från Business Region Göteborg AB om utökad ägarfinansiering till Lindholmen Science Park AB om 400 tkr till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag 2025-03-26 § 251 om att anteckna och förklara uppdrag om kommunövergripande arbetssätt för hanteringen av riskbranscher samt att utöka och utveckla arbetsplatskontroller fullgjorda, överlämnar stadsledningskontoret hemställan från inköps- och upphandlingsnämnden om utökat kommunbidrag om 1,5 mnkr utan eget ställningstagande.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Det generella statsbidraget för tillämpning av den nya socialtjänstlagen på 3 600 tkr tilldelas äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd samt socialnämnderna Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen för 2025 genom att öka äldre samt vård- och omsorgsnämndens kommunbidrag med 600 tkr, nämnden för funktionsstöds kommunbidrag med 600 tkr, socialnämnden Nordost kommunbidrag med 940 tkr, socialnämnden Centrums kommunbidrag med 390 tkr, socialnämnden Sydväst kommunbidrag med 400 tkr och socialnämnden Hisingens kommunbidrag med 670 tkr.
2. Exploateringsnämndens hemställan om utökad investeringsram om 200 mnkr för 2025 för att finansiera strategiskt fastighetsförvärv Gullbergsvass 703:58 godkänns.
3. Göteborgs Stads taxa för prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande fastställs och börjar gälla då kommunfullmäktiges protokoll är justerat men som tidigast den 1 juni 2025.

4. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag, 2024-06-19, § 265, att utreda för- och nackdelar med att flytta ansvaret för skolskjuts till stadsmiljönämnden, antecknas och förklaras fullgjort.
5. Justering av Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning, i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontorets förslag till justerad fördelning av den nya schablonersättningen för initiala kostnader, godkänns.
2. Stadsledningskontorets förslag till fördelning av kommuncentralt avsatta medel avseende beredskap statliga schablonmedel om totalt 36 mnkr där tilldelning föreslås med 1 mnkr till exploateringsnämnden, 4 mnkr till förskolenämnden, 6 mnkr till grundskolenämnden, 8 mnkr till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, 13 mnkr till socialnämnden Centrum, 4 mnkr till utbildningsnämnden, godkänns.
3. Hemställan från kretslopp och vattennämnden om överföring av investeringsmedel år 2025 om 24 mnkr från investeringar vatten- och avlopp till investeringar avfall, godkänns.
4. Hemställan från kretslopp och vattennämnden om överföring av investeringsmedel år 2025 om 28 mnkr från investeringar vatten- och avlopp till investeringar exploatering godkänns.
6. Stadsledningskontorets förslag om överföring av uppdrag och kommunbidrag om 0,5 mnkr från kommunstyrelsen till äldre samt vård- och omsorgsnämnden avseende samordning av offentliga måltider, godkänns.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025 framgår att kommunstyrelsen vid tre tillfällen under 2025 ska besluta om kompletteringsbudget. Vidare framgår att kommunstyrelsen ges delegation att justera samt vid behov tolka och konkretisera Göteborgs Stads budget. Detta under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell beskaffenhet att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut. I detta tjänsteutlåtande lämnar stadsledningskontoret underlag för beslut om den andra kompletteringsbudgeten år 2025.

I ärendet redogörs för de förändrade förutsättningar som inkommit eller uppstått efter fullmäktiges ordinarie budgetbeslut. Tjänsteutlåtandet består av följande delar:

- Förändringar av de ekonomiska förutsättningarna med anledning av riksdagens budgetbeslut för 2025
- Förslag till hantering av kommuncentrala poster för särskilda ändamål
- Framställningar från nämnder och styrelser
- Taxor och avgifter
- Övriga frågor

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet behandlar ett antal olika frågor av ekonomisk karaktär. De ekonomiska konsekvenserna av varje del i ärendet beskrivs kopplat till varje enskild fråga.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Göteborgs Stads taxa för prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen

Ärendet

I kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025 framgår att kommunstyrelsen vid tre tillfällen under 2025 ska besluta om kompletteringsbudget. I detta tjänsteutlåtande lämnar stadsledningskontoret underlag för beslut om den andra kompletteringsbudgeten år 2025. Stadsledningskontoret lämnar i tjänsteutlåtande en redogörelse över de framställningar och förändrade förutsättningar som inkommit/uppstått efter fullmäktiges ordinarie budgetbeslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025 framgår att kommunstyrelsen vid tre tillfällen under 2025 ska besluta om kompletteringsbudget. Vidare framgår att kommunstyrelsen ges delegation att justera samt vid behov tolka och konkretisera Göteborgs Stads budget, under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut. I detta tjänsteutlåtande lämnar stadsledningskontoret underlag för beslut om den andra kompletteringsbudgeten år 2025.

I ärendet redogörs för de förändrade förutsättningar som inkommit eller uppstått efter fullmäktiges ordinarie budgetbeslut. Tjänsteutlåtandet består av följande delar:

- Förändringar av de ekonomiska förutsättningarna med anledning av riksdagens budgetbeslut för 2025
- Förslag till hantering av kommuncentrala poster för särskilda ändamål
- Framställningar från nämnder och styrelser
- Taxor och avgifter
- Övriga frågor

Stadsledningskontoret gör i underlaget en beskrivning av respektive sakfråga som, beroende på dess karaktär, i vissa fall endast är en mycket summarisk beskrivning och nominering av frågan. Kontoret lämnar i ärendet ett antal förslag till budgetjusteringar avseende år 2025. I de fall frågorna berör även år 2026 och framåt hanteras detta i budgetförutsättningarna för 2026-2028.

Förändringar av de ekonomiska förutsättningarna med anledning av riksdagens budgetbeslut för 2025

I december fattade riksdagen beslut om budget för 2025. Budgeten innehåller inga förändringar av de generella statsbidragen. Däremot påverkas de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna av ett antal regleringar enligt finansieringsprincipen där det kommunala kostnadsansvaret förändras. Justeringarna innebär i vissa fall att kommunerna tillförs medel, genom ett utökat regleringsbidrag, utifrån beslut som ökar kommunernas kostnader. I vissa fall innebär justeringarna att medel dras bort från regleringsbidraget utifrån beslut som minskar kommunernas kostnader.

Ny socialtjänstlag

Regleringsbidraget utökas med 3 600 tkr 2025 för tillämpning av den nya socialtjänstlagen. I avvaktan på förtydliganden samt beslut om fördelning av det riktade statsbidraget mellan de sex socialförvaltningarna beslutade kommunstyrelsen i samband med kompletterande budget februari 2025 att avsätta beloppet kommuncentralt. Stadsledningskontoret angav i kompletterande budget februari 2025 att kontoret skulle återkomma i kommande kompletteringsbudget med förslag på fördelning av dessa.

Nu har de sex socialförvaltningarna kommit överens om en lämplig fördelning av det riktade statsbidraget avseende ny socialtjänstlag. Stadsledningskontoret föreslår därför att det generella statsbidraget fördelas på samma sätt, det vill säga i enlighet med tabellen nedan.

Nämnd	Andel	Belopp
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	16,7%	600 tkr
Nämnden för funktionsstöd	16,7%	600 tkr
Socialnämnden Nordost	26,2%	940 tkr
Socialnämnden Centrum	10,8%	390 tkr
Socialnämnden Sydvest	11,2%	400 tkr
Socialnämnden Hisingen	18,5%	670 tkr
Totalt	100,0%	3 600 tkr

Förslag till hantering kommuncentrala poster för särskilda ändamål

Fördelning av ny schablonersättning för initiala kostnader

I den första kompletteringsbudgeten för 2025 gick stadsledningskontoret fram med ett förslag om fördelning för schablonen. Föreslagen fördelning visade sig inte vara korrekt varför nu kontoret föreslår en justerad fördelningsnyckel som ska gälla från och med 2025-01-01. Förändringen berör tilldelningen gällande vuxna på anläggningsboende med tilldelning till socialnämnd Centrum. Tidigare beslutad fördelningsnyckel var 20 procent och justerat förslag är 38 procent. Enligt stadsledningskontorets prognoser innebär detta en ytterligare ersättning 2025 på mellan 0,5-1 mnkr på helår till socialnämnden Centrum och motsvarande minskning för kommuncentrala poster.

	Belopp 2025 års nivå per person (kr)	Schablon	Initiala kostnader ekonomiskt bistånd	Kvotflykting	Tomhyra
Tilldelning			Socialnämnden Centrum	Socialnämnden Centrum	Kommun- centralt
ABO (anläggningsboende)					
under 20 år	10 261	100%	30%	1%	69%
Vuxna till 65 år	20 521	100%	38%	1%	61%
66 år eller äldre	12 830	100%	0	2%	98%
EBO (eget boende)					
under 20 år	3 081	100%	100%		
vuxna till 65 år	4 104	100%	100%		

Fördelning av kommuncentral post 2025 för Beredskap fördelning statliga schablonmedel

I kompletterande förutsättningar för budget i augusti 2024 lämnades en uppdaterad bedömning av statlig ersättning för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända avseende år 2025.

Stadsledningskontoret föreslog då att 120 mnkr skulle fördelas ut till nämnderna och 36 mnkr reserveras kommuncentralt i budget 2025 i och med osäkerheter kring folkbokföringen av ukrainare. Kommunfullmäktige beslutade enligt stadsledningskontorets förslag.

I Migrationsverkets prognos för april beräknas antalet kommunmottagna för Göteborg 2025 uppgå till cirka 700 personer. Mottagandet ligger något lägre än Migrationsverkets tidigare prognoser för året och kan ses i gruppen kommunmottagna med tillfälligt skydd som också utgör den största gruppen av kommunmottagna år 2025. Antalet mottagna för år 2024 blev något fler än beräknat vilket väger upp prognosen om ett minskat mottagande för 2025. Stadsledningskontoret bedömer att den beräknade ersättningen för 2025 kvarstår och att den försiktighet som tillämpats inte behövs och att den kommuncentrala potten därför ska fördelas till berörda nämnder.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att den kommuncentrala posten på 36 mnkr fördelas till berörda nämnder enligt gällande fördelningsnyckel. Se tabell nedan.

Nämnd, mnkr	Budget 2025 enligt KF 7 nov 2024	Fördelning kommuncentral post	Total fördelning 2025
Exploateringsnämnden	3,5	1,0	4,5
Förskolenämnden	17,0	4,0	21,0
Grundskolenämnden	22,0	6,0	28,0
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	25,0	8,0	33,0
Nämnden för demokrati och medborgarservice	0,5	0,0	0,5
SN Centrum (försörjningsstöd)	18,0	6,0	24,0
SN Centrum (integration)	23,0	7,0	30,0
Utbildningsnämnden	8,0	3,0	11,0
Utbildningsnämnden (stadengemensamma insatser)	3,0	1,0	4,0
Totalt	120,0	36,0	156,0

Framställningar från nämnder och styrelser

Framställan från kretslopp och vattennämnden om överföring av investeringsmedel från VA-kollektivet till Avfalls-kollektivet

Kretslopp och vattennämnden beslutade 2025-04-23 § 73 att hemställa till kommunstyrelsen om överföring av investeringsutrymme år 2025 om 24 mnkr, från investeringar vatten- och avlopp till investeringar avfall.

Avfallsområdet prognostiserar ett investeringsutfall på 76 mnkr år 2025 att jämföra med investeringsbudgeten som uppgår till 52 mnkr. Den största delen av avvikelserna (13 mnkr) förklaras av investeringar i kärl som behövs för att uppfylla lagstiftningen om fastighetsnära insamlingen av förpackningar till 2027. Enligt hemställan saknades kännedom om kostnaden i samband med att nämnden beslutade om investeringsnomineringar inför budget 2025.

Av denna avvikelse härrör 4 mnkr till ett projekt med digitala lås för att effektivisera avfallsinsamlingen. Även i detta fall saknades kännedom om kostnaden i samband med investeringsnomineringar eftersom upphandlingen ännu inte var klar. 5 mnkr av avvikelsen avser in- och utfart till Bulycke återvinningscentral där budgeterade kostnader för 2024 har flyttats till 2025, 1 mnkr avser åtgärder för att åtgärda fuktskador på Brudaremassens lakvattenanläggning och 1 mnkr avser tidigare obudgeterade åtgärder på gasanläggningen på Brudaremassens nedlagda deponi.

Nämnden konstaterar att pågående projekt är svåra att avbryta helt under 2025 på grund av lagstiftningskrav, upprätthållande av pågående avtal och trafiksäkerhet för besökare till Bulycke återvinningscentral. Samtidigt bedömer nämnden att det finns utrymme inom investeringsbudgeten för vatten och avlopp.

Stadsledningskontoret föreslår att nämndens hemställan godkänns.

Framställan från kretslopp och vattennämnden om överföring av investeringsmedel från Investeringar VA till Exploateringsverksamheten

Kretslopp och vattennämnden beslutade 2025-04-23 § 73 att hemställa till kommunstyrelsen om överföring av investeringsutrymme om 28 mnkr år 2025 från investeringar vatten- och avlopp till investeringar exploatering. Exploateringsområdet prognostiserar investeringsutgifter om 168 mnkr jämfört med budget 2025 som uppgår till 140 mnkr. Nämnden skriver att framdriften i många pågående projekt i staden är bättre än beräknad, vilket påverkar prognosen för kretslopp och vattennämndens exploateringsinvesteringar. Flera större projekt pågår där Olof Asklunds gata, Masthugskajen, Gamlestadens fabriker, Västlänken och Säterigatan är de projekt som påverkar prognosen mest. Nämnden konstaterar att då projekten är i genomförandefas är konsekvenserna av ett stopp i entreprenaderna skadestånd till entreprenörer och exploatörer samt kostnader för omhändertagande av byggarbetsplatserna under tiden. Avbrutet genomförande innebär dessutom att stadens mål för bostadsbyggande blir drabbat. Samtidigt bedömer nämnden att det finns utrymme inom investeringsbudgeten för vatten och avlopp.

Stadsledningskontoret föreslår att nämndens hemställan godkänns.

Framställan från exploateringsnämnden om utökad investeringsram

Kommunstyrelsen godkände 2025-03-27 § 138 förvärv av fastigheten Gullbergsvass 703:58. Frågan om exploateringsnämndens hemställan om utökad investeringsram med 200 mnkr hänsköts till kompletteringsbudgeten i maj för att kunna värdera eventuella möjligheter att omfördela investeringsutrymme mellan nämnderna utifrån prognosrapporteringen i delårsbokslutet per mars.

Stadsledningskontoret kan konstatera att nämndernas samlade prognoser pekar mot totalt cirka 6,6 mdkr i nettoinvestering för året, där den totala budgeten är beslutad till drygt 6,8 mdkr där avvikelserna är fördelade på flera nämnder.

Samtidigt uppgår nettoutfallet för perioden fram till och med mars till cirka 0,9 mdkr. Stadsledningskontorets bedömning är därför att prognostiserad upparbetningstakt är allt för högt skattad för året och att nämnderna inte kommer att nå prognostiserade volymer.

Det är dock svårbedömt inom vilka verksamheter prognoserna inte kommer att upparbetas och en omfördelning i detta läge skulle kunna ge icke eftersträlvade effekter i

form av inbromsning i pågående projekt eller att omprioritering sker i onödan inom de nämnder som resurser omdisponeras ifrån.

Stadsledningskontoret föreslår därför att exploateringsnämndens hemställan om utökad investeringsram om 200 mnkr godkänns, men bedömer samtidigt att det finns goda förutsättningar att nuvarande beslutade nivå för investeringar 2025 ändå inte kommer att överskridas även om den totala ramen utökas med ett sådant godkännande.

Framställan från stadsfastighetsnämnden om att under 2025 inte återställa negativt resultat från 2024

Det styrande dokumentet *Göteborg Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning* innehåller bland annat regler kring hantering av underskott och negativt eget kapital i nämnd. Enligt § 22 i regelverket ska nämnd, som i bokslutet redovisar ett negativt eget kapital, i samband med bokslut fatta beslut om åtgärder för att eliminera det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår. Detta gäller även i det fall nämnden vid bokslutet visar sig ha använt mer eget kapital än vad nämnden har rätt att förfoga över.

Stadsfastighetsnämnden beslutade 2025-04-22 § 76 om undantag från skyldighet att återställa eget kapital i enlighet med § 22 i Göteborg Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning. Nämnden redovisade i bokslutet för 2024 ett negativt resultat på 19,7 mnkr. Nämnden hade inte rätt att nyttja någon del av eget kapital under 2024. Det egna kapitalet ska därmed enligt regelverket återställas under 2025.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadsfastighetsnämnden i samband med delårsrapport per mars prognostiserade ett underskott om 45 mnkr för 2025. Stadsfastighetsnämnden beslutade 2025-04-22 § 76 om åtgärder för att hantera årets prognostiserade underskott om 45 mnkr. Om undantag från skyldighet att återställa 2024 års underskott inte beviljas behöver nämnden fatta beslut om ytterligare åtgärder om 20 mnkr.

Stadsledningskontoret överlämnar nämndens hemställan utan eget ställningstagande.

Framställan från Business Region Göteborg AB om utökad ägarfinansiering till Lindholmen Science Park AB

Kommunfullmäktige beslutade 2023-04-27 § 22 att ge Business Region Göteborg AB (BRG) i uppdrag att inleda och genomföra en ordnad avveckling av Johanneberg Science Park AB (JSP) samt att se över förutsättningarna för nya programområden inom ramen för Lindholmen Science Park AB (LSP). Stadsledningskontoret redogjorde i ärende, SLK-2025-00143, för bolagets redovisning av dessa uppdrag och kommunfullmäktige beslutade 2025-03-27 § 149 att förklara uppdragen fullgjorda.

Efter genomförd förstudie och dialog i ägarkretsen har styrelsen i LSP beslutat att inkludera områdena samhällsbyggnad och energi i bolagets portfölj och i anslutning till detta också ställt ut en begäran om en utökad årlig basfinansiering från och med verksamhetsåret 2025 till ägare som enligt avtal tillskjuter aktieägartillskott. För Göteborgs Stad innebär det utifrån nuvarande ägarandel en utökad ägarfinansiering med 387 120 kr. Det utökade aktieägartillskottet förväntas enligt BRG sammantaget generera flera tänkbara positiva effekter och där medlen kan användas mer effektivt och i större utsträckning kunna ge en högre utväxling på insatt kapital.

En ökning till LSP ska, enligt BRG, också ses i ljuset av att aktieägartillskott till JSP på 2 000 tkr upphör från och med 2025.

Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) har 2025-01-20 § 7 lämnat ett yttrande över hemställan. Sammanfattningsvis gör Stadshus ingen annan bedömning än BRG att hemställan om utökad ägarfinansiering till Lindholmen Science Park AB är att anse som en följdriktig hantering i syfte att skapa förutsättningar för en förstärkt park i linje med ursprungligt syfte och de verksamhetsförändringar i JSP och LSP som kommunfullmäktige redan har beslutat om. Stadshus gör dock bedömningen att frågan om utökad ägarfinansiering till LSP ytterst är en kommuncentral budgetfråga varför hemställan lämnades över till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Kommunfullmäktige beslutade 2025-03-27 § 149 att hänskjuta hemställan om utökad ägarfinansiering till ordinarie budgetprocess. Frågan om utökad ägarfinansiering avseende 2025 överlämnas därför i denna kompletteringsbudget. Avseende 2026 och framåt föreslår stadsledningskontoret att frågan hänskjuts till ordinarie budgetberedning inför budget 2026.

I budget 2025 finns kommuncentralt avsatt 3 000 tkr i grundfinansiering för Lindholmen Science Park AB. Om hemställan beviljas utökas denna budgetpost till 3 400 tkr.

Framställan från inköps- och upphandlingsnämnden - Finansiering av uppdrag om kommunövergripande arbetssätt för hanteringen av riskbranscher samt att utöka och utveckla arbetsplatskontroller

Kommunfullmäktige beslutade i sin budget 2024 att "Inköps- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta fram ett kommunövergripande arbetssätt för hanteringen av riskbranscher inom inköp och upphandling" samt att "utöka och utveckla arbetet med arbetsplatskontroller".

Nämnden förklarade 2025-02-06 § 10 de båda uppdragen fullgjorda och överlämnade ärendet vidare till stadsledningskontoret. Nämnden hemställde samtidigt om utökat kommunbidrag 2025 om 1,5 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade 2025-03-26 § 251 de båda uppdragen som fullgjorda och lämnade ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige 2025-05-22.

För att under 2025 verkställa en påbörjad utökning av arbetsplatskontroller samt kommunövergripande arbetssätt för hantering av riskbranscher ser nämnden ett finansieringsbehov om 1,5 mnkr för 2025. För att långsiktigt verkställa en fortsatt utökning av arbetsplatskontroller samt kommunövergripande arbetssätt för hanteringen av riskbranscher, beskriver nämnden ett finansieringsbehov om totalt 10-12 mnkr för 2026. Från och med 2027 med en fullt utbyggd enhet beskriver nämnden ett finansieringsbehov om totalt 17-20 mnkr.

Under förutsättning att kommunfullmäktige 2025-05-22 fattar beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag om att anteckna och förklara ovanstående uppdrag fullgjorda, överlämnar stadsledningskontoret hemställan från inköps- och upphandlingsnämnden om utökat kommunbidrag om 1,5 mnkr utan eget ställningstagande.

Avgifts- och taxemodeller

Hemställan från miljö- och klimatnämnden avseende ny taxa för tillstånd och tillsyn för gårdsförsäljning av alkoholdrycker att gälla från och med juni 2025

Den 23 april 2025 beslutade riksdagen om ändring i alkohollagen som innebär att det, under en begränsad tid, ska införas en möjlighet att sälja alkoholdrycker i mindre skala vid gårdsförsäljning. Bestämmelserna om gårdsförsäljning börjar gälla den 1 juni 2025 och sex år framåt. Kommunen ska hantera prövning av gårdsförsäljningstillstånd och planera och genomföra tillsynsbesök utifrån alkohollagen.

Den 22 april 2025 fattade miljö- och klimatnämnden beslut om att hemställa till kommunfullmäktige att fastställa miljö- och klimatnämndens taxa för prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen och att den ska föreslås gälla från och med den 1 juni 2025 eller det datum då de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning i alkohollagen träder i kraft. Nämnden hemställer vidare om att kommunfullmäktige upphäver samma taxa den 1 januari 2026 under förutsättning att Göteborg Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter beslutas i kommunfullmäktige.

Avgifterna som föreslås är anpassade för att spegla kommunens faktiska kostnader för verksamheten och ska följa de allmänna krav som följer av självkostnadsprincipen som gäller för kommunala taxor. Gårdsförsäljning innebär en ny typ av ansökning inom alkohollagen som gäller ansökan om gårdsförsäljningstillstånd. Denna prövning motsvarar till stor del den prövning som idag genomförs på ett stadigvarande serveringstillstånd och nämnden föreslår därför att avgiften bör därför ligga i samma prisnivå. Nämnden föreslår även en fast tillsynsavgift i nivå med den tillsynsavgift som idag finns för verksamheter med tobakstillstånd.

Miljö- och klimatnämnden har på samma möte i april fattat beslut om förslag till ny taxekonstruktion för alkohol och tobaksområdet som föreslås att gälla från och med den 1 januari 2026. Förslaget ingår i stadsledningskontorets förutsättningar för budget 2026-2028. Stadsledningskontoret avser att bereda ett ärende till kommunstyrelsen för taxan innan september 2025. Då omhändertas även hemställan om upphävande av den temporära taxekonstruktionen, eftersom gårdsförsäljning av alkoholdrycker ingår i den gemensamma taxekonstruktionen.

Stadsledningskontoret föreslår en mindre justering av nämndens förslag till taxekonstruktion. Kommunfullmäktiges beslut får verkställas först när de har justerats. Om kommunfullmäktiges beslut inte hinner justeras innan den 1 juni 2025 kan taxan inte gälla från det datumet på grund av att retroaktiva betungande beslut är förbjudna enligt 2 kap. 4 § kommunallagen.

Eftersom det inte är säkert att kommunfullmäktige har fattat beslut och protokollet har justerats till den 1 juni 2025 föreslås en annan skrivning enligt nedan.

	Nämndens förslag:	Stadsledningskontorets förslag:
§ 6.	Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2025	Denna taxa träder i kraft då kommunfullmäktiges protokoll är justerat men som tidigast den 1 juni 2025.

Eftersom kommunen inte kan ta ut avgift för sin tillståndsprövning innan fullmäktige har beslutat om det bedömer både miljö- och klimatnämnden och stadsledningskontoret att en skyndsam hantering av taxan är av vikt för att täcka kostnader för provning och tillsyn. Vidare är en skyndsam hantering att föredra utifrån likabehandlingsprincipen för att avgifterna ska kunna tillämpas lika på samtliga ansökningar och anmälningar oavsett när beslut tas under år 2025. Förslag till taxekonstruktion framgår av bilagan.

Övriga frågor

Överföring av samordning av offentliga måltider till äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Offentliga måltider i Göteborg har samordnats sedan 2004. Uppdraget har varit pågående från kommunstyrelsen och sedan 2011 har utförandet enligt särskild överenskommelse skett inom utbildningsförvaltningen, med årsvis överföring av medel från stadsledningskontoret.

Det nuvarande uppdraget omfattar:

- Uppföljning av måltidsverksamheterna i staden samt viss central samordning
- Samordning och uppföljning av kompetensutvecklingen för personal som arbetar med mat och måltider
- Medverkan i stadenövergripande och nationellt utvecklingsarbete
- Gemensamma upphandlingsfrågor
- Marknadsföring/kommunikation

Sedan uppdraget formulerades har Göteborgs Stad övergått till facknämndsorganisation. Det tidigare behovet av central samordning för stadsdelsnämndernas ansvarsområden har därmed upphört. Stadsledningskontoret har tillsammans med berörda förvaltningar fört samtal om fortsatt samordning av offentliga måltider. Den sammantagna bedömningen är ett fortsatt behov av samordning av offentliga måltider som bör omfatta att:

- Driva förvaltningsgemensamt arbete inom offentliga måltider med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet som fokus.
- Arbeta för att stärka Göteborgs Stad som attraktiv arbetsgivare inom området offentliga måltider, genom kompetensutveckling och kompetensförsörjning, samt fokus på digitalisering och innovation i processer och metoder.
- Arbeta för att stärka stadens varumärke genom medverkan i stadenövergripande och nationellt utvecklingsarbete, och samverka inom staden för effektiv marknadsföring och kommunikation om offentliga måltider.
- Samordna och samarbeta i gemensamma upphandlingsfrågor.
- Samordna och samarbeta i uppdrag och åtgärder som rör offentliga måltider kopplade till en hållbar livsmedelsproduktion i cirkuläreconomiskt perspektiv i Göteborg.
- Utgöra kontakt mot avdelningen för säkerhet och beredskap, stadsledningskontoret, i frågor som rör offentliga måltider inom kris- och krigsberedskap.

Ansvaret för den fortsatta samordningen bedöms lämpligt att överföras till en av berörda förvaltningar. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har genom direktör den 2 april 2025 meddelat sig beredda att åta sig ansvar för uppdraget liksom för utförande. Därmed föreslås att också kommunbidrag för uppdraget motsvarande 0,5 mnkr förs över från kommunstyrelsen till äldre samt vård- och omsorgsnämnden för 2025.

Avseende 2026 och framåt föreslår stadsledningskontoret att frågan hänskjuts till ordinarie budgetberedning inför budget 2026.

Återrapportering av uppdrag att utreda för- och nackdelar med att flytta ansvaret för skolskjuts till stadsmiljönämnden

I samband med kompletterande budget februari 2025 återredovisade stadsledningskontoret uppdraget att utreda för- och nackdelar med att flytta ansvaret för skolskjuts till stadsmiljönämnden.

På kommunstyrelsen 2025-03-26 § 264 beslutades att hänskjuta ärendet för hantering till nästkommande kompletteringsbudget.

Justering av Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

Stadsledningskontoret har uppmärksammat på att flera av stadens investerande nämnder har fått rekommendationer från stadsrevisionen om att periodisera sina investeringsbudgetar i enlighet med stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Enligt 8 § ska nämnd eller bolagsstyrelse periodisera såväl drift- som investeringsbudget över årets samtliga månader så att regelbundna jämförelser och analyser gentemot aktuellt periodiserat utfall är möjliga.

Stadsledningskontoret kan konstatera att kontoret varken följer upp eller analyserar verksamheternas investeringsutfall och prognoser utifrån ett sådant perspektiv och att det därtill i dagsläget saknas systemstöd för att stödja ett sådant arbetssätt.

Stadsledningskontorets bedömning är att det inte finns behov av kravet då investeringsverksamheten inte följer samma logik som driftverksamheten avseende återkommande periodicitet i in- och utbetalningar över året. Avvikelse till en periodiserad budget utgör därför ingen tydlig indikation på avvikelser i förhållande till investeringsbudgeten som helhet för året och ger inte någon väsentlig styrinformation.

Stadsledningskontoret föreslår därför att regelverket justeras för att inte ställa krav som inte nyttjas eller går att hantera systemmässigt.

Förslag till justering:

Stycke	Tidigare formulering	Förslag till ny formulering/tillägg
§ 8	Nämnd/bolagsstyrelse ska periodisera såväl drift- som investeringsbudget över årets samtliga månader så att regelbundna jämförelser och analyser gentemot aktuellt periodiserat utfall är möjliga.	Nämnd/bolagsstyrelse ska periodisera driftbudgeten över årets samtliga månader så att regelbundna jämförelser och analyser gentemot aktuellt periodiserat utfall är möjliga.

Justeringen föreslås gälla omedelbart efter beslut för att möta revisionens rekommendation och inför revisionsgranskning i delårsbokslut per augusti 2025.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret redogör för de framställningar och förändrade förutsättningar som uppstått sedan kompletteringsbudget februari 2025. I några fall avser frågorna som lyfts i ärendet hantering och fördelning av kommuncentralt avsatta medel samt omfördelning av kommunbidrag mellan nämnder, vilket stadsledningskontoret bedömer som frågor som kan hanteras av kommunstyrelsen. I andra fall rör frågorna ny taxa samt framställningar som kräver ny finansiering. Då överlämnas dessa antingen utan eget ställningstagande eller till kommunfullmäktige, eftersom det är frågor av sådan principiell beskaffenhet som kräver beslut i kommunfullmäktige. Stadsledningskontorets bedömning lämnas i direkt anslutning till respektive fråga.

Stadsledningskontoret har även aktualiserat frågan om återrapportering av uppdrag gällande att utreda för- och nackdelar med att flytta ansvaret för skolskjuts till stadsmiljönämnden som hänsköts från kompletterande budget februari.

Stadsledningskontoret konstaterar att hemställan från miljö- och klimatnämndens nya taxa för tillstånd och tillsyn för gårdsförsäljning av alkoholdrycker har behov av en snabb beslutsgång dels för att täcka kostnader för prövning och tillsyn, dels för att avgifterna ska kunna tillämpas lika på samtliga ansökningar och anmälningar oavsett när beslut tas under 2025.

Baserat på Sveriges kommuner och regioners skatteprognos i april 2025, kan stadsledningskontoret konstatera att skatteintäkterna just nu bedöms bli cirka 60 mnkr lägre än vad som budgeterats för 2025. Därmed har det ekonomiska utrymmet försämrats. Det ekonomiska läget är också fortsatt svårbedömt med stora osäkerheter om utvecklingen och prognoserna kan komma att förändras under året. En samlad bedömning av det ekonomiska läget lämnas i delårsrapporten per mars.

Magnus Andersson

Ekonomidirektör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Göteborgs Stads taxa för prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen

Dokumentnamn: Göteborgs Stads taxa för prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen

Beslutad av: [Kommunfullmäktige/Nämnd/Styrelse]	Gäller för: Normgivning mot enskild	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Datum] § [XX]
Dokumentsort: Taxor och avgifter	Giltighetstid: [Fr o m datum och tills vidare]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion, förvaltning].

Allmänna bestämmelser

- § 1. Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs stads kostnader för miljö- och klimatanvändens prövnings- och tillsynsverksamhet av gårdsförsäljning enligt alkohollagen och föreskrifter meddelade med stöd av lagen.
- § 2. Avgiftsskyldig är den som bedriver gårdsförsäljningsverksamhet enligt alkohollagen samt den som ansöker om tillstånd eller anmäler förändringar av gårdsförsäljningstillstånd.
- § 3. Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatanvänden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.
- § 4. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.
- § 5. Beslut om avgift och nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatanvänden.
- § 6. Denna taxa träder i kraft då kommunfullmäktiges protokoll är justerat men som tidigast den 1 juni 2025.

Avgifter

Prövningsavgift

- § 7. Avgift för prövning av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd eller anmälan om förändring av verksamheten enligt alkohollagen tas ut som fast prövningsavgift enligt vad som anges i tabell nedan. Avgift ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende. Avgift för prövning ska betalas även om ansökan avslås, avvisas eller avskrivs.

Tillsynsavgift

- § 8. Avgift för tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen tas ut enligt vad som framgår av tabell nedan med angivet belopp.
- § 9. Fast årlig tillsynsavgift för gårdsförsäljning enligt alkohollagen ska betalas från och med det kalenderår beslut om gårdsförsäljningstillstånd har meddelats. För nya tillstånd beviljade från och med 1 januari till och med 30 juni betalas full avgift. För nya tillstånd beviljade från och med 1 juli till och med 31 december betalas halv avgift. Årsavgift ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs. Årsavgiften debiteras i förskott.

För det år då tillståndet upphör eller avanmälan görs betalas full årlig tillsynsavgift.

Indexjustering

§ 10. Miljö- och klimatnämnden får inför för varje kalenderår besluta att justera avgiftsbeloppen med den procentsats för det innevarande kalenderåret i prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad. Avgiften avrundas uppåt till närmaste 10 tal kronor. Indexjustering sker varje år från tidigare års oavrundade belopp.

Tabeller

Ansökan och anmälan	Avgift i kronor
Nytt gårdsförsäljningstillstånd	12 000
Ändring i befintligt gårdsförsäljningstillstånd	3 400
Anmälan om ändrad styrelse eller operativt ansvarig	3 400
Anmälan om övriga ändrade ägarförhållanden	9 200
Årlig tillsynsavgift	
Fast tillsynsavgift för gårdsförsäljningstillstånd	7 900

Överklagan/överprövning

§ 11. Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift enligt denna taxa kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagan ska ha inkommit senast tre veckor från dess att beslutet tagits emot.